

**TAMMELAN KUNNAN
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA**

Hakkapeliitantie 2
31300 TAMMELA

**PÄÄTÖS ympäristönsuojelulain
(527/2014) 115 a §:n
mukaisessa ilmoitusasiassa**

Antopäivä Kokouspäivä ja pykälä
18.12.2024 11.12.2024 § 96

ELÄINSUOJAN ILMOITUSPÄÄTÖS / MTY Haataja Heidi ja Haataja Mika**ASIA**

Ympäristönsuojelulain 115 d §:n mukainen päätös, joka koskee laajennettavan eläinsuojan toimintaa Lehtovuoren tilalla 834-425-45-1, osoitteessa Piilolantie 173, 31300 Tammela.

ILMOITUKSEN TEKIJÄ

Maatalousyhtymä Haataja Heidi ja Haataja Mika
y-tunnus 3416691-4

ILMOITUKSEN TEKEMISEN PERUSTE JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Toiminta on ilmoitusvelvollista ympäristönsuojelulain 115 a § 1 momentin mukaisena toimintana. Ympäristönsuojelulain liitteen 4 mukaan ilmoitusvelvollisia ovat eläinsuojat, joiden kokonaiseläinyksikkömäärä on vähintään 250 ja alle 3 000.

Ympäristönsuojelulain 115 a §:n 4 momentin mukaan kyseistä toimintaa koskevan ilmoituksen käsittelee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Tammelan kunnan ympäristölautakunta.

ASIAN VIREILLETULO

Ilmoitus on jätetty 25.9.2024 sähköisenä Forssan seudulliseen ympäristönsuojeluun. Tilalle haetaan ilmoituspäätöstä laajennuksen takia. Ilmoituksen liitteenä on lähetetty laajennetun eläinsuojan piirustukset.

KIINTEISTÖN OMISTAJA

Kiinteistön, jolle toiminta sijoittuu, on hakijan omistuksessa.

SELVITYS TOIMINTAA KOSKEVISTA LUVISTA JA KAAVOITUSTILANNE

Lupatilanne

Olemassa olevalla eläinsuojalla ei ole ympäristölupaa, koska tilalla aiemmin ollut eläinmäärä ei ole edellyttänyt ympäristölupaa tai ilmoitusmenettelyä. Tilalle on rakennettu uusi emolehmäpihatto, joka lisää tilan eläinmäärän yli ilmoitusvelvollisuuden rajan. Emolehmäpihaton rakennuslupa on myönnetty 17.2.2021 ja loppukatselmus on tehty hyväksytysti 4.5.2023. Vanha pihatto jää edelleen käyttöön lihanautojen eläinsuojaksi.

Alueen kaavoitustilanne

Tammelan kunnan kattavassa 12.9.2019 voimaan tulleessa Kanta-Hämeen maakuntakaavassa 2040 kiinteistö sijoittuu alueelle, jossa ei ole merkintöjä. Alueella ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa eikä muitakaan alueiden käytön rajoituksia.

LAITOKSEN SIJAINNINPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Tilakeskus sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella haja-asutusalueella. Lähimmät naapurikiinteistöjen vakituiset asuinrakennukset sijaitsevat noin 440 metrin etäisyydellä eläinsuojasta ja noin 430 metrin etäisyydellä lähimmästä kuivalantalasta.

Lähimmät vesistöt ovat 1,8 km päässä sijaitseva Haaranoja, joka laskee Myllyjokeen, 2,7 km päässä luoteessa sijaitseva Särkijärvi ja 2,8 km päässä etelässä sijaitseva Mustialanlammi. Toimintoja ei sijoitu pohjavesialueelle. Lähin pohjavesialue, Syrjänharju (0483403), sijaitsee noin 2,8 km etäisyydellä tilakeskuksesta lounaaseen.

LAITOKSEN TOIMINTA

Uusi emolehmäpihatto on pinta-alaltaan 832 m². Hakemuksen mukaan Lehtovuoren tilalla (834-425-45-1) on laajennuksen jälkeen eläinpaikkoja 60 emolehmälle, 15 hieholle, 28 lihanaudalle, 2 siitossonnille ja 35 6-12 kk ikäiselle vasikalle eli 613 eläinyksikköä (ympäristönsuojelulain 527/2014 liitteen 3 mukaan laskettuna). Eläinmäärä eri ikäisten eläinten välillä vaihtelee hie- man vuodenaikojen mukaan. Emolehmät laiduntavat kesäaikaan 4-5 kuu- kautta.

Tilalla on käytössä kaksi kattamatonta kuivalantala: tilavuudeltaan 478 m³ vanhan navettarakennuksen takana ja toinen, tilavuudeltaan 660 m³, vanhan pihatton itäpuolella. Vanhan pihatton itäpäädyssä on myös tilavuudeltaan 330 m³ katettu lantala. Pihatton kuivikepohjissa on lannan varastointitilavuutta laskennallisesti yhteensä 672 m³, josta emolehmäpihatossa 613 m³ ja vanhassa pihatossa 59 m³. Kuivalantalalan varastointitilavuutta on näin ollen yhteensä 2 140 m³.

Laskennallisesti eläinsuojissa tulee muodostumaan vuosittain kuivikelantaa 1 844 m³. Tähän on huomioitu emolehmiä laidunnus 4 kk/v ja kattamattomien kuivikelantaloiden sadevesien tarve 114 m³.

Lannanlevitykseen on käytettävissä 24 ha omaa peltoa ja 57 ha vuokrapeltoa, eli yhteensä 81 ha. Peltoalan laskennallinen tarve hakemuksen mukaisella eläinmäärällä on noin 49 ha.

Eläimille otetaan vesi Pohjois-Tammelan Vesihuolto Oy:n vesijohtoverkosta. Eläinsuojissa ei ole vesivessaa.

Tilakeskuksen pihalla on yksi 2 m³ öljysäiliö, betonilaatan päällä. Tyypikkilven mukaan säiliö on valmistettu 2011, säiliötä ei ole tarkastettu. Säiliössä on laponesto, mutta ei ylitäytönestintä.

Eläinsuojan toimintaa on kuvattu tarkemmin ilmoituspäätöksen liitteenä olevassa hakemuksessa.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Ilmoituksesta tiedottaminen

Ilmoituksesta on kuulutettu Forssan kaupungin ja Tammelan kunnan verkkosivuilla olevilla ilmoitustauluilla 7.10. - 13.11.2024. Asiakirjat ovat olleet kuulutuksen ajan nähtävillä Forssan kaupungin verkkosivuilla ja Forssan kaupungintalolla. Hakemuksesta on 7.10.2024 päivättyllä kirjeellä annettu erikseen tieto asianosaisille.

Tarkastukset

Ilmoituksen käsittelyn vuoksi on tehty tarkastus paikan päällä 8.10.2024.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei ole kuulutusaikana jätetty yhtään muistutusta tai mielipidettä.

Lausunnot

Ilmoituksesta pyydettiin Etelä-Hämeen ympäristöterveydenhuollon lausunto.

Etelä-Hämeen ympäristöterveydenhuollon ympäristöterveystarkastajan 12.11.2024 päivätty lausunto kuuluu:

Toiminnasta ei saa aiheutua haittaa pohjaveden laadulle. Eläinsuojan toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta melu- tai hajuhaittaa.

Haittaeläintorjunnan tulee olla säännöllistä ja ennakoivaa. Tarpeen vaatiessa rakenteissa tulee huolehtia jyrssiätiiveydestä.

Toimintoihin liittyvät mahdolliset terveyshaittaepäilyihin liittyvät yhteydenotot tai valitukset sekä niiden takia tehdyt toimenpiteet tulee toimittaa tiedoksi ympäristöterveyteen.

Toiminnanharjoittaja on 13.11.2024 puhelimitse ilmoittanut, että ei ole tarpeen antaa vastinetta.

TAMMELAN KUNNAN YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Ympäristölautakunta hyväksyy Maatalousyhtymä Haataja Heidi ja Haataja Mikan ilmoituksen laajennetusta eläinsuojasta tilalla Lehtovuori 834-425-45-1. Laajennuksen jälkeen eläinsuojissa voidaan pitää yhteensä enintään 60 emolehmää, 15 hiehoa, 28 lihanautaa, 2 siitossonna ja 35 6-12 kk vasikkaa tai lannantuotannoltaan 613 eläinyksikköä vastaavaa määrää nautakarjaa.

Toimintaa on harjoitettava ilmoituksessa esitetyn mukaisesti ja toiminnanharjoittajan on noudatettava muun lainsäädännön ohella valtioneuvoston asetusta ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) ja valtioneuvoston asetusta eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014).

Ympäristölautakunta antaa lisäksi ilmoituksen johdosta seuraavat määräykset ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ympäristönsuojelulain (YSL) 115 d §:n nojalla:

1. Lannan varastotilat

Lannan varastotilat on mitoitettava, toteutettava ja ylläpidettävä siten, että eläinsuojista 12 kk aikana kertynyt lanta voidaan varastoida asianmukaisesti. Ilmoituksen mukaisen eläinmäärän laskennallinen kuivalannan varastointitarve on 1 844 m³. Mitoituksessa voidaan huomioida laidunnusaikaa enintään neljä kuukautta vuodessa. Laskennassa käytetään valtioneuvoston asetuksen 1250/2014 liitteen 1 arvoja sekä huomioidaan sadeveden tarvitsema varastointitilavuus. (YSL 7 §, 52 §, VnA 1250/2014)

Perustelu:

Laskelmilla muistutetaan nitraattiasetuksella säädetystä riittävästä lannan varastointitilasta. Päätöksessä ei ole muutoin toistettu lainsäädäntöä, mutta määräys on katsottu tarpeelliseksi, koska halutaan varmistua lannan varastointitilojen riittävydestä ja kuivalannan asianmukaisesta varastoinnista.

2. Kuljetukset

Lantavarastoja tyhjennettäessä ja lantaa kuljetettaessa on toimittava niin, että lantaa ei pääse hallitsemattomasti ympäristöön. Jos lannan kuormauksessa tai kuljetuksessa aiheutuu vuotoja, on ympäristöön päässyt lanta siistittävä pois. (YSL 16 §, 52 §)

Perustelu:

Lannan kuljettamisesta aiheutuvaa maaperän, pinta- ja pohjavesien pilaantumista sekä hajuhaittoja tulee ehkäistä huolellisella toiminnalla. Ympäristönsuojelulain 16 §:n mukaan maahan ei saa jättää tai päästää jätettä eikä muutakaan ainetta siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muuta niihin verrattavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta (maaperän pilaamiskielto).

3. Jätteiden käsittely

Jätteet on varastoitava niin, etteivät ne aiheuta epäsiisteyttä tai ympäristön roskaantumista. Piha-alueet on pidettävä siistinä. Hyötykäyttöön kelpaavat jätteet on mahdollisuuksien mukaan kerättävä erilleen ja toimitettava hyötykäyttöön.

Vaaralliset jätteet tulee varastoida niin, ettei niistä aiheudu maaperän tai pinta- ja pohjavesien pilaantumisvaaraa. Vaaralliset jätteet on toimitettava asianmukaiset luvat omaavalle vastaanottajalle vähintään kerran vuodessa. Jätteiden polttaminen on kielletty.

(YSL 52 §, 58 §, 66 §, JL 13 §, 15 §, 28 §, 29 §)

Perustelu:

Jäte on hyödynnettävä, jos se teknisesti on mahdollista ja jos siitä ei aiheudu kohtuuttomia lisäkustannuksia verrattuna muulla tavoin järjestettyyn jätehuoltoon. Jätteet on kerättävä ja pidettävä erillään jätehuollon kaikissa vaiheissa siinä laajuudessa, kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheuttavan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, etusijajärjestyksen tai jätehuollon asianmukaisen järjestämisen kannalta tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista.

4. Polttoaineiden ja muiden kemikaalien säilytys ja säiliöiden tarkastus

Polttonestesäiliöiden kunto tulee tarkastaa vähintään 10 vuoden välein tai tarkastuksessa laadittuun pöytäkirjaan kirjatun määräajan puitteissa. Polttonestesäiliöiden täyttö- ja tankkausalueiden tulee olla tiivispohjaisia ja muotoiltu siten, että mahdolliset polttoainevuodot eivät voi valua maaperään. Säiliöiden läheisyyteen on varattava riittävä määrä imeytysainetta mahdollisen vuodon imeyttämistä varten.

Yksivaippasäiliöt tulee suojata vähintään katoksella ja sijoittaa suoja-altaseen, jonka tilavuus on vähintään 110 % säiliön suurimmasta nestetilavuudesta. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää kaksoisvaippasäiliöitä. Jos yksivaippaisessa säiliössä on sellainen suoja-allas, mihin ei pääse sadevesiä, sitä ei tarvitse sijoittaa katokseen.

Polttonestesäiliöt tulee varustaa laponestolla ja ylitäytönestimellä 31.7.2025 mennessä. Muilta osin polttonestesäiliöt ja niiden varastointi sekä täyttö- ja

tankkauspaikat tulee kunnostaa tämän määräyksen mukaiseksi 31.12.2025 mennessä.

Muut vaaralliset kemikaalit on säilytettävä tarkoitukseen soveltuvassa varastopaikassa tiiviissä, suljetuissa ja asianmukaisesti merkityissä astioissa tiiviillä alustalla siten, että aineita ei voi päästä vahinkotapauksessaan viemäriin tai ympäristöön. Kemikaalien, kuten torjunta- ja pesuaineiden, varastoinnissa ja käytössä tulee noudattaa kunkin valmisteen käyttöturvallisuusohjetta. (YSL 52 §, 66 §)

Perustelu:

Öljy ja muut kemikaalit aiheuttavat ympäristöön joutuessaan vakavan maaperän, pohjaveden ja muun ympäristön pilaantumiskehityksen. Näin ollen on tarpeen kiinnittää erityistä huomiota niiden varastointiin.

5. Haittaeläimien torjunta

Haittaeläimiä, kuten rottia, hiiriä ja kärpäsiä on torjuttava tarvittaessa. (YSL 20 §, 52 §)

Perustelu:

Haittaeläinten torjunta auttaa rehuhygienian ja yleisen viihtyvyyden ylläpidossa sekä ehkäisee eläinsuojan rakenteiden rikkoutumista.

6. Tarkkailu ja raportointi

Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa eläinsuojien toiminnasta. Vuosiyhteenveto edellisvuoden kirjanpidosta tulee toimittaa valvontaviranomaiselle (Tammelan ympäristönsuojeluviranomainen) tai sähköisesti suoraan ympäristöhallinnon asianhallinta-tietojärjestelmään vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Vuosiyhteenvetoon tulee sisältyä vähintään seuraavat asiat:

- eläinmäärät
- toteutuneet lantamäärät
- tiedot lannan levitysalasta, lannanlevitysalassa tapahtuneista muutoksista ja pellon vuokraus- ja lannan vastaanottosopimuksissa tapahtuneista muutoksista
- kuolleiden eläinten määrät, käsittelytavat ja toimituspaikat
- tiedot lannan varastointipaikoissa tapahtuneista muutoksista
- tiedot erillisistä tilalta toimitetuista jäte-eristä
- tiedot häiriötilanteista tai muista poikkeuksellisista tilanteista

Kirjanpitoluokkien tulee olla valvontaviranomaisen tarkastettavissa ja tietoja on säilytettävä tilalla vähintään kuusi vuotta. (YSL 62 §, 172 §)

Perustelu:

Kirjanpitovelvollisuus on annettu viranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Sekä toiminnanharjoittajan että viranomaisen on pystyttävä seuraamaan, että toiminta vastaa suunniteltua toimintaa ja että toiminnassa noudatetaan ilmoitusmenettelypäätöksen

määräyksiä. Kirjanpitoa koskeva säilytysaika on tarpeen määrätä, sillä tietoihin voi olla tarpeen palata myöhemminkin.

7. Ilmoitusvelvollisuudet ja toiminta häiriötilanteissa

Toiminnan olennaisesta muuttamisesta tai lopettamisesta sekä toiminnanharjoittajan tai toiminnasta vastaavan henkilön vaihtumisesta on ilmoitettava viipymättä ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Poikkeuksellisista tilanteista (häiriötilanteet, vahingot, onnettomuudet), joista saattaa aiheutua merkittäviä päästöjä ympäristöön, on ilmoitettava viipymättä pelastuslaitokselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä välittömästi asianmukaisiin toimenpiteisiin häiriön poistamiseksi ja vahingon torjumiseksi.
(YSL 52 §, 62 §, 123 §, 134 §, 170 §)

Perustelu:

Häiriötilanteista tiedottaminen on tarpeen päästöjen valvonnan toteuttamiseksi. Ympäristönsuojelulain 134 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle sellaisista tavanomaisesta toiminnasta poikkeavista tapahtumista ja onnettomuuksista, joilla voi olla vaikutuksia maaperään tai pohjaveteen.

8. Paras käyttökelpoinen tekniikka

Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialaansa liittyvän parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja varauduttava laitoksen oloihin soveltuvan tällaisen tekniikan käyttöönottoon. (YSL 6 §, 8 §, 20 §)

Perustelu:

Ympäristönsuojelulaki velvoittaa ennaltaehkäisemään ja minimoimaan haitat sekä käyttämään parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja noudattamaan ympäristön kannalta parhaimpia työmenetelmiä. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista ja siinä mielessä seurattava parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä toimialallaan. Jos päästöjä voidaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen vuoksi vähentää olennaisesti ilman kohtuuttomia kustannuksia, voidaan ilmoituspäätöstä vaatia muutettavaksi.

Päätöksen voimassaolo

Tämä ilmoituspäätös on voimassa toistaiseksi.

Päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.
(YSL 115 d §)

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn 115 d §:ssä tarkoitetun ilmoituspäätöksen määräystä

ankarampia säännöksiä tai näistä poikkeavia säännöksiä ilmoituspäätöksen voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta ilmoituspäätöksen esittämättä noudatettava. (YSL 70 §)

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Ilmoituksen hyväksymisen edellytykset

Ympäristönsuojelulain 115 d §:n mukaan toiminnan sallivan ilmoituspäätöksen edellytyksenä on, että toiminnasta ei, annettavat määräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- 1) terveystahaittaa;
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa (haittaa luonnolle ja sen toiminnoille; luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista; ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä; ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä; vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle tai muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus);
- 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta (maaperän ja pohjaveden pilaamiskielto);
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;

Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että eläinsuojan laajentaminen ja toiminnan jatkaminen eivät ole ristiriidassa edellä sanotun kanssa.

Vastaus lausuntoon

Terveystensuojeluviranomaisen lausunto on huomioitu lupamääräyksissä nro 1, 2, 3, 4 ja 5.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) (YSL)
Jätelaki (646/2011) (JL)
Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) (NaapL)
Maa- ja metsätalousministeriön asetus lannoitevalmisteista (964/2023)
Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019)
Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014)
Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) (YSA)

HUOMIOITU MYÖS

Ympäristöministeriö: Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje 3.6.2021.

KÄSITTELYMAKSU

Ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on Tammelan kunnan ympäristölautakunnan hyväksymän (27.5.2020 § 42) ja 1.9.2020 voimaan tulleen takapäättöksen mukainen. Taksan mukaisesti YSL 115 a-e §:n mukainen yleinen ilmoitusmenettely: 1 000 €.

Päätöksen käsittelymaksuun saa hakea muutosta valittamalla samalla tavalla kuin päätöksen muusta sisällöstä kohdassa muutoksenhaku on selostettu.

Kohde lisätään valvontaviranomaisen valvontaohjelmaan ja sille määritetään riskiluokka. Toiminnan valvonnasta aiheutuvat maksut peritään luvan voimassaoloaikana ympäristönsuojeluviranomaisen taksan ja valvontasuunnitelman sekä -ohjelman mukaisesti erikseen.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös annetaan 18.12.2024

Kuulutuksen julkaisupäivä 18.12.2024

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on 25.12.2024

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Hakijalle

Jäljennös päätöksestä

Hämeen ELY-keskus, kirjaamo (sähköisesti)

Etelä-Hämeen ympäristöterveydenhuolto (sähköisesti)

Ilmoittaminen verkkosivuilla

Tieto päätöksestä julkaistaan Tammelan kunnan verkkosivulla sekä Forsan kaupungin verkkosivulla.

Ilmoitus päätöksestä

Tieto päätöksen antamisesta ilmoitetaan erikseen niille, joille on annettu tieto hakemuksen jättämisestä.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa antopäivästä antopäivää lukuun ottamatta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen antopäivästä 18.12.2024. Viimeinen valituspäivä on 24.1.2025. Valitusosoitus on liitteenä. (YSL 190 §)